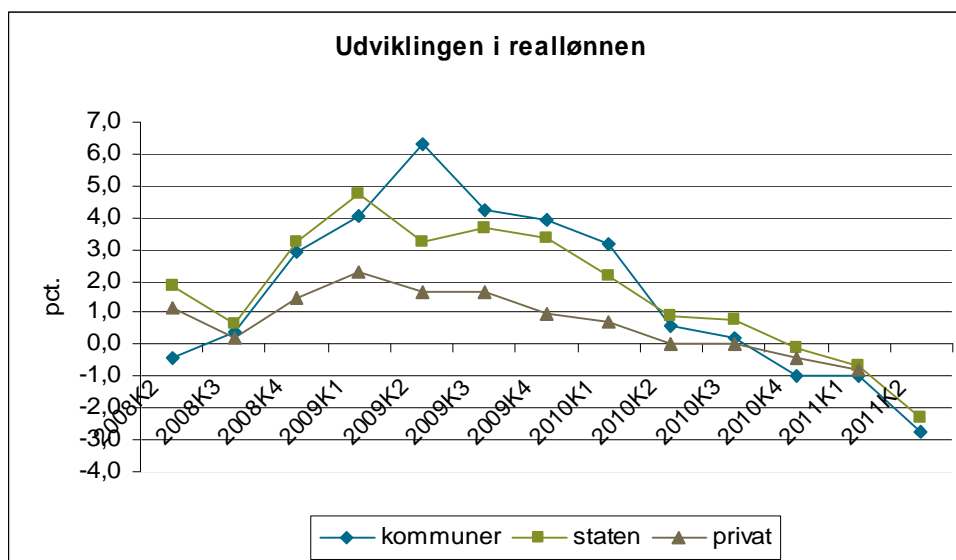


Reallønsfald som forventet

Prisudvikling på 3 procent og lønudvikling under 1 procent er situationen for offentligt ansatte. Det medfører reallønsfald. Men det er også tilfældet for ansatte i den private sektor. Her er DA nået frem til 2,0 procent i lønudvikling for 2. kvartal 2011 (maj måned).

0,7 procent i lønudvikling for ansatte i staten, 0,3 procent til ansatte i kommuner og regioner. Det er det magre resultat som Danmarks Statistik har opgjort for 2. kvartal (maj måned). Men der er intet overraskende i tallene. Det er nogenlunde som forventet. Dansk Arbejdsgiverforening har i dag offentliggjort sin lønstatistik for 2. kvartal 2011 og når her frem til 2,0 procent for 2. kvartal (maj måned). Da udviklingen i forbrugerpriserne i maj måned udviste en stigning på 3,1 procent er der med andre ord reallønstilbagegang for alle ud fra gennemsnitstallene.

Figur 1: Udviklingen i reallønnen, opgjort sektorvis



I figur 1 er vist udviklingen i reallønnen. Her er alene vist tallene fra Danmarks Statistik (DST).

Den kommunale sektor

Lønudviklingen i den samlede kommunale sektor udgør 0,3 procent. Opdeles lønudviklingen for den kommunale sektor i kommuner og regioner fås en lønudvikling i kommunerne på 0,2 procent og 0,6 procent i regionerne. Sætserne er uændrede. Der skete ingen satsændringer 1. april i den offentlige sektor. Hverken i kommuner, regioner eller i staten ændres lønsatserne. Da lønstatistikkerne alligevel udviser svag positiv lønudvikling kunne det føre til en idé om en vis reststigning. Defineres reststigningen som en forskellen mellem aftalte stigningerne og det lønstatistikkerne viser som lønstigning er der da også en svag reststigning. I den kommunale sektor er reststigningen størst i regionerne. Men hvis det giver en idé om at nogle har fået mere i løn kan den idé formentlig stort set godt afmonteres, idet årsagen til den svage lønudvikling i såvel kommuner som regioner snarere skyldes statistiske opgørelsesmæssige årsager end realøkonomiske årsager. Sætserne er uændret, det giver nul procent i lønudvikling. Hvis ingen får nogen ekstra tillæg vil lønudviklingen fortsat være 0, men når der nu står 0,2 for kommunalt ansatte skyldes det især at det jo ikke helt er de samme personer der tælles løn for begge år. Der er en personaleomsætning på 20 – 25 procent og antal ansatte er svag faldende.

Regionerne

I regionerne er billedet mere klart. Her bliver personalet systematisk reduceret og personale-sammensætningen ændres også systematisk. Det giver færre social- og sundhedsassistenter, lidt færre medhjælpere generelt, lidt færre sygeplejersker, men til gengæld lidt flere læger. I alt reduceres personalet med over 3.300 over et år, knap 3 procent.

Med udgangspunkt i et udtræk fra FLD's hjemmeside for alle ansatte i regionerne har sekretariatet på såvel 3 cifre P-kat niveau som 5 cifret P-kat niveau foretaget en standard beregning, hvor der neutraliseres for ændringerne i personalesammensætningen (fastvægtsberegning) Herved fås en lavere lønudvikling ud fra FLD's tal, men FLD når for maj frem til en lønudvikling i regionerne på 0,9 procent mod Danmarks Statistiks 0,6 procent. Tallene kan derfor ikke niveaumæssigt overføres. Men hos FLD udgør knap halvdelen af lønudviklingen ændringer i personalesammensætningen mens den anden halvdel skyldes lønændringer indenfor grupperne. Hvilket svarer meget godt til resultatet for samme beregning for statsansatte – se nedenfor. Lønudviklingen for den ansatte er lig nul, da lønsatserne er uændret, men statistiske fi-nurligheder gør, at DST skriver 0,6 procent for alle ud fra en gennemsnitsbetragtning.

Kommunerne

Tabel 1: Lønudviklingen i kommunerne, procent pr. år.

	2010K1	2010K2	2010K3	2010K4	2011K1	2011K2
Erhverv i alt	5,3	2,9	2,4	1,5	1,7	0,2
Vandforsyning og renovation	4,6	3,7	3,2	2,0	2,4	1,0
Rengøring og anden operationel service	2,5	4,6	6,7	5,3	4,7	1,1
Kommunal/regional administration
Undervisning	4,9	3,0	1,9	1,9	1,6	0,4
Sundhedsvæsen	3,4	3,1	3,6	2,2	2,6	1,0
Sociale institutioner	5,8	2,9	2,6	1,6	1,8	-0,3
Kultur og fritid	5,8	3,5	3,7	2,3	2,1	0,4

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, variabelen ILON55

I tabel 1 er vist Danmarks Statistiks branchevise opgørelse af lønudviklingen for ansatte i kommunerne. To ting er bemærkelsesværdige. Vandforsyning og renovation indgår. Folketinget har udliciteret områderne. Nu er antal ansatte ikke så stort, at det har den store betydning i helheden, i den her sammenhæng. Sociale institutioner udviser en negativ lønudvikling med 0,3 procent. Nu skal man ikke tro, at de ansatte er sat ned i løn. Lønnen er uændret, lønsatserne er uændret, men ændringer i personalesammensætningen betyder, at gennemsnitslønnen falder og dermed falder lønudviklingen.

Staten

Tabel 2: Lønudviklingen for statsansatte procent pr år.

Branche:	2010K1	2010K2	2010K3	2010K4	2011K1	2011K2
Erhverv i alt	4,1	3,1	3,1	2,5	2,0	0,7
Transport	4,6	3,6	4,1	4,8	5,5	3,7
Forskning og udvikling	4,6	3,6	3,6	2,9	2,4	1,6
Statslig administration, forsvar og politi	3,6	2,9	2,8	1,8	1,7	0,5
Undervisning	4,1	3,0	3,0	2,7	1,8	0,7
Kultur og fritid	4,8	4,5	3,3	2,0	2,0	1,5

Kilde: Danmarks Statistik, Statistikbanken, variabel ILON7

I staten stiger lønningerne 0,7 procent. Transport stiger mest og administration, forsvar og politi mindst. Sekretariatet her hentet udtræk fra forhandlingsdatabasen fra personalestyrelsens hjemmeside for maj 2011 og maj 2010 og på lignende vis som for regionerne foretaget en beregning med faste vægte og fundet, at ca. halvdelen af den stedfundne lønudvikling

skyldes ændringer i personalesammensætningen, mens den anden halvdel skyldes lønmæssige ændringer. Bag de lønmæssige ændringer er også udskiftninger indenfor en personalekategori, hvor en lavt lønnede fx erstattes af en højt lønnede og omvendt indenfor samme P-kat nr. Eks.: Påvirkningen af at en lavt lønnede håndværker erstattes af en højere lønnede håndværker indgår i dette regnestykke som en lønændring, mens en kontorfuldmægtig, der er erstattes af en jurist, regnes som en strukturforskydning. Og resultatet er altså ca. halv af hver type ændring har givet stigningen på de 0,7 procent, idet lønsatserne har været uændrede i mere end et år.

Ultimo august vil DST offentliggøre tallene for den private sektor.

Poul Pedersen

Økonom